

zhisto in po pravih mērah izdelujejo. K temu, kar umeten rokodelz naredi v dveh urah, se mudi famouk vezhkrat zēl dan in vender si puſti ſafluſhik po ſmujēnim zhaſu plazhati. Drugi ſo ſe uzhili rokodelſtva pri takih, kateri ga ſami niſo ſnali; ſo bili per njih pogoſtama vezh zhaſa bres dela, in ſo ſe ſh-njimi ſa ūk na nar krajſhi zhaſ, ki je mogozhe bilo, ſmenili. Komaj ſna otrozhāj ſhaganzo preſhagati, in je ſhe ne prav poublati, pa ſhē meni, de je miſar ali tiſhlar, in de bi na ſvojo roko ſazhel delati. — Tudi ſmeti in ſvērſhki meſtnih rokodelſtev ſe po vaſeh raſpajejo. Leni delavzi, katerim ni bilo mar, de bi ſe bili rokodelſtva prav iſuzhili, in kateri niſo imeli per nobenim mojſtru oſtānka, pridejo na deſhelo; iſ perviga ſe derſhē preſherno, pa hitro jim ſerze vpade in takō pomnoſhijo ozhitno ſhteſilo mojſtrov „Skās.

Vſi ti, poſebno pa poſlednji, ki iſ meſt pridejo, ſe ſami uvērijo, de je kmet ſarōbljen, de niſh ne ſaſtōpi, de je ſa-nj hitro kaj prav ſtorjeno, in de ſe da oflepariti. O neumni, ſamāſani rokodelzi, kako ſami ſebe ſlepiti! Kmet ni vezh takō nevēden, kakor ga ſhtejete. Kdor je navajen, vſako kmetijſko delo ne le ſamo prav, temuzh tudi zhiſto in ozhitno ſtoriti, ko gre v meſto, vidi lēpe, prav narejēne in prijetne iſdelke, popraſha ſa njih kup, in v tēj hipi ſe preprizha, de mora domā ſlabo narejēne rezhi veliko drashej plazhāvati. To ga ogrēje, de ſklene ſa naprej ſi gorſhi rokodelze pojſkati. Bēſhtri fantje po deſheli, kateri ſe ſnashno derſhijo, in ktere mika, tudi ſprāvno noſiti ſe, ſ biſtrim ozheſam vādle raſlozhijo, kdo ſna oblazhilo ali obuvālo nar bolj prav narediti. Vſaka novo iſmiſhljena prav in po lepih mērah narejēna, ali bolj perprāvna rezh, naj bo orōdje, poſōda, ali karſikoli bodi drusiga, mladim ljudēm dopade; vezhkrat ne dajo nē mirū ne pokoja, dokler ſtarſhi tega v hiſho ne perpravijo. Kjer ſe kōli na deſheli umeten in poſhten rokodelz vſtāvi, ſo ga ljudje veſēli; frezhne ſe ſhtejejo, de ſo ga dobili. Tudi je ſazhelo ſhteſilo tazi rokodelzov po vaſeh zheſdalje mnoſhiti ſe.

(Konez ſledī.)

Martinzhki.

Vēzh del na Krajnſkim ob vſih „Svetih ali vahtih navado imajo, de majhne pogazhize — prēfhize ali vahzhe imenovane — pekō in jih rēveſhem delē.

V Saplani je pa navadno martinzhke pēzhi in deliti. Imē imajo od ſ. Martina, kteriga v veliki zhaſi domazha, kakor tudi bliſhne ſoſeſke imajo. —

Povēſt je, de je pred nekōlikimi lētmi huda ſhivnſka kuga bila, in takrat ſo ſi ſ. Martina v Saplani — ſa Verhniſhko planino — pomozhnik v tej ſili iſvolili, Saplaninzi pa namenili, nameſt vahzhev martinzhke v dan pred ſ. Martinam deliti. — Vſaki kmet veliko martinzhkov od 60 do 100 ſpēzhe, in ga groſno veſeli, zhe vſe iſdeli. — Letaſ je pa nek kmet prav ſhaloſten bil, ker ni mogel martinzhkov raſdeliti; — uſrok je ta bil, ker je ſnēg 2 pedi viſok bil. Vpraſhan, ſakaj de je ſhaloſten; odgovori: „Star pregovor je: zhe ſe vſi martinzhki iſdelē, ſe je dobre lētinje nadjati; — zhe pa oſtanejo, ſe je prihodno lēto lakote bati“.

In ker ſ. Martina bliſhne fare kakor pomozhuika ſa ſvojo ſhivino ſpoſnajo, — ga tudi na njegov ſpomn 11. dan liſtopada pozhafē. Paſtirzhki in paſterize ſgodaj tiſi dan vſtanejo, in zhe je lepo vrēme, ſe ſhe ob ſhtirih ali petih ſjutraj njih glaſ veſelja po ſaplaninſkih hribih in dolinah raſglaſuje; ker ſo veſeli, de ſo frēzhno paſli, in bodo — zhe ſhe niſo — kmalo ſvojo paſho konzhati. V ſahvalo tega tudi vſak paſtirzhke ſvoj dar ſ. Martinu perneſe.

Zh.

Poſlavljenje.

Gospod Franz Kutnar — naſh zhaſtitljivi rojak — doſdaj vikſhi ſhōlſki zhuvaſ, kōrar in kapitulār v Salzburgu, ſo bili 23. liſtopada ſa ſhkofa in ſirſhta „Sht. Andraſhke ſhkofije (Lavant) iſvōleni.

Nekaj ſa popivke.

Umen in prebrifan moſh, Pavl Merula, nam v raſlaganju ſtarih rimſkih poſtav pripoveduje od hudih kaſin ali ſhtraſing, ki ſo ſadele ſheno, ako je bila od ſvojiga moſha — ne kakor bi morebiti vi miſlili, ob ſakonſki neſveſtobi, temuzh — per kupizi vina ſalēſena. Kaj bi terdoſerzhni rimſki poſtavodajavez ſhe od tiſtih pivſkih ſeſtriz rekel, od katerih ſlovezh krajnſki pevez Vodnik piſhe:

Popivka ga zhivka,
Bod' ſlab, al mozhan:
Pa ſvēta mu pēta,
Poſrēba ſhe kan.

Reſ je ſizer, de je pijana ſhenſka poſhaſt, zheſ ktero ſe ſama natura pritōſhi, ali terda rimſka poſtava ne govori od pijanoſti, ampak od pijazhe ſploh, in to bi bilo pazh ne- uſmiljeno, bratza vino od ſeſtrize ljubēſni kervavo lozhiti.

J. D.

Smēſ.

(Dēlovzi ſkoraj vſi miſlijo,) de je ſhganje po- trēbna pijazha, ker zhloveku pri teſhkim in oſtrim dēlu mozh dāje in de je ſavoljo tega dobra in nedolſhna pijazha. Pa nobena miſel ne more bolj napzhna, nobena bolj ne- umna biti, kakor tā. „Skuſhujta je vſe tēmu naſprotno uzhila. Nihzhe ne dela bolj ſtanovitno, bolj veſēlo in bolj lahko, nihzhe ne terpi lōſhje viharjev oſōrniga podnebja, hudiga vremena in premēmbē lētnih zhaſov, kakor ravno tiſi, ki zlō niſh ſhganja ne pijō. Oh, kako hudo, teſhko je po- vēdati, de ſe je med nāmi na tō iſhlo, de miſlimo, de ni mogozhe bres ſhganja teſhkiga dela opraviti, teſhav in hudiga vremena preſtati! 168 bark je ſhlo v Jetu 1835 iſ meſta Nov Botford morſke ſōme lovit, bres de bi bila le ena kaj ſhga- nja ſ ſabo vſela; mornarji ſo teſhko, truda polno voſhnjo veliko frēzhniſhi in bershejſhi konzhāli, kakor druge pōta in kakor mornarji drusih bark, kateri ſhe dobrotnoſti iſder- ſhanja niſo ſpoſnali. Zhe je mornarjem mogozhe, ſe ſhga- nih pijazh varovati, ali bi mi ſhe dvomili ali zviblati, de je to tudi nam mogozhe ſtoriti? — Ne, gotovo ne!

Sdravilniki nekiga mēſta na Nemſhkim ſo ſe prepri- zhali, de je pijazha ſhganja ſploh ſhkodljiva in de ſe v navadnih okolſtāvah ſhivljenja lahko bres njega preſtane in de tudi sdravji ni ſhkodljivo, zhe ſe ga kdo ſ nagloma odvādi.

Snajdba vganjke Nr. 4. v poprejſhnim liſtu je:

„Shetine ſkōs luknjo.

Shitni kup.	U Ljubljani		U Kraju	
	29. liſtopada.		27. liſtopada.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mērnik Pſhenize domazhe	1	26	1	28
1 „ „ banafhke	1	30	1	27
1 „ Turfhize . . .	1	4	1	6
1 „ Sorfhize . . .	—	—	1	15
1 „ Erſhi . . .	—	57	1	6
1 „ Jezhmena . . .	—	59	1	—
1 „ Profa . . .	1	—	1	6
1 „ Ajde . . .	1	12	1	20
1 „ Ovfa . . .	—	37	—	38

V Ljubljani. Natifnil in ſaloſhil Joſhef Blaſnik.